

Diarienummer
2013-3080012

Projektnamn Hippo centre	Diarienummer 2013-3080012
-----------------------------	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

I Boden finns navet för handläggning av migrationsärenden i norra Sverige genom Migrationsverkets lokalisering. De flesta av Norrbottens kommuner är migrationskommuner med stora behov av arbetsplatser anpassade till utrikesföddas behov. De som idag beviljas asyl i Sverige är i flera fall personer som är traumatiserade och har dålig eller ingen utbildning. Deras arbetslivserfarenheter i hemlandet är ofta djurhållning och odling. Arbete med djurhållning och vaktmästeri kan vara viktiga ingångar till svenskt arbetsliv och för vissa personer blivande stadigvarande arbetsplatser.

Boden har liksom andra kommuner en grupp individer med psykiska funktionsnedsättningar som efter utbildning och anpassning skulle kunna vara målgrupp för anställning/sysselsättning inom ramen för hästnäringen. Arbete med djur uppskattas mycket av vissa personer i målgruppen.

Anpassning av arbetsplatser och arbetsuppgifter till andra funktionsnedsättningar inom hästnäringen är helt möjlig eftersom arbetsuppgifterna är allt från café, mark och anläggningsunderhåll till stallskötsel.

Projektidé

TOREK har tillsammans med parter kartlagt och undersökt:

- Intresset för projektdeltagande bland målgruppen utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning.
- Matcha branschens behov av arbetskraft med målgruppens förutsättningar
- Utbildningsbehov
- Utbildningsprogram anpassade till målgruppens behov
- Utarbeta förslag till organisation för en tänkt "bemanningseenhet inom hästbranschen"
- Kartlägga intresset för deltagande i presumtiva utbildningssatsningar bland Bodens kranskommuner.

Ett mål som beskrivs i projektplanen var att hitta lämplig huvudman för ett genomförandeprojekt. I projektet har vi varit öppna för att huvudmannen kan vara en kommun, Landstinget eller annan lämplig organisation. Vi har sett att förutsättningarna för ett genomförandeprojekt finns i de kommuner vi besökt under projektet. Alla företrädare för branschen anser även att samarbete över kommungränser stärker möjligheten till ett lyckat genomförandeprojekt.

Framsteg

Vi har besökt många ridskolor, stallar och hästsportanläggningar under vårt kartläggningsarbete.

Vid varje besök och möte har vi beskrivit idén med projektet och därefter diskuterat varje anläggnings förutsättning att medverka i ett genomförandeprojekt.

För att säkerställa och dokumentera resultatet av varje möte har vi använt oss av en enkät där anläggningarnas respondenter svarat. Sammanfattande för undersökningen är att alla varit positivt inställda till ett fortsatt engagemang i ett genomförandeprojekt. Vi har även

genomfört en enkätundersökning riktad till målgruppen. Vi har bemötts med intresse från målgruppen, samtliga tillfrågade har med engagemang ställt upp på vår undersökning och allt undersökningsmaterial finns arkiverat. I ett avsnitt i projektplanen finns beskrivet ett internationellt utbyte av kunskaper och idéer. Vi har på inrådan av de veterinärer som deltagit i förundersökningsprojektet besökt och upprättat kontakter med en region i Finland som heter Pedersöre (Pietarsaari). Pedersöres befolkning är i huvudsak svensktalande och är känd för sin decentraliserade organisation, för levande landsbygd och en stark hästnäring. 11% av befolkningen arbetar med näringar knytta till lantbruket. Vårt fokus under besöket var att undersöka hur personer med funktionshinder beretts möjligheter till arbete i hästnäringen. Ett exempel var hästsportanläggningen Fäbodantien talli som företräds av Patricia Haglund Tel 040-734 9561. Här har under flera års tid beretts arbetsplatser för personer i målgruppen. Patricia var mycket noga med att säga att det viktigaste för att nå framgång i det sammanhanget är att det finns ständig tillgång till professionell arbetsledning och bra kommunikation med socialförvaltning och Arbetsförmedling.

För att få tillträde och att vara behörig att arbeta med olika arbetsuppgifter finns oftast krav på utbildning eller något genomfört lämplighetstest. Vi har fört samtal med två olika välmeriterade aktörer som är beredda att anpassa utbildningsprogram för målgruppen. De två aktörerna är Grans lantbruksskola i Piteå och SISU i Luleå.

När det gäller kurser i anläggningsskötsel, maskinanvändning, markskötsel och ekonomi har Grans färdiga utbildningskoncept och är beredda att specialanpassa kurser till målgruppen. SISU har likt Grans färdiga utbildningskoncept och de är i huvudsak riktade till idrottsorganisationer.

Många organisationer, företag och föreningar har på olika sätt deltagit i förprojekteringsarbetet. Bland dessa finns Bodens och Luleås kommuners förvaltningar och kommunledning, Överkalix ridskola, Råneå ridskola, Boden och Luleås ridanläggningar, Hästkraft i Boden, idrottens hus i Luleå och många privata aktörer inom hästnäringen. För att kunna dokumentera målgruppens uppfattning om hästsportanläggningar som arbetsplats och på samma sätt dokumentera anläggningens företrädarnas uppfattning om ett nytt sätt att driva och sköta en hästsportanläggning har vi valt att använda oss av enkäter. Vårt sätt att använda oss av enkätundersökning är att vi bokat tid och sökt upp respondenterna och därmed fått svar av alla tillfrågade. Som ett av förprojekteringsresultat är att Hertsöns ridklubb i Luleå tillsammans med SISU har för avsikt att söka ett genomförandeprojekt och idén är presenterad och förankrad hos Luleå kommuns kommunalråd Yvonne Stålnacke.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

Förprojektet Hippo centre har arbetat med att undersöka förutsättningar och möjligheter att skapa arbetstillfällen både för den beskrivna målgruppen och hos anläggningar inom hästnäringen.

En av målsättningarna var att hitta lämplig organisation som projektägare i ett genomförandeprojekt. Detta har lyckats och de som uttalat att de vill och har intresse att ansöka om ett genomförandeprojekt. I detta fall är det en konstellation mellan Luleå ridklubb (Hertsön) och SISU med stöttning av Luleå kommun.

Kontaktperson Luleå ridklubb ordförande Carola Vånsjö.

Nya kunskaper projektet bidragit med.

Att hästnäringen har en större potential att skapa arbetstillfällen än vad många kan föreställa sig. De flesta ridanläggningar är byggda under de senaste trettio åren, ägda av kommuner och många har ett eftersatt underhåll. I huvudsak av anledningen att rådande ordning är att ridklubbarna får reducerad hyra eller hyresfritt i utbyte mot att de ansvarar för anläggningens skötsel. Denna ordning har fungerat så länge anläggningarna varit nya, men med stigande ålder och eftersatt underhåll är nu många anläggningar i stort behov av förbättrad skötsel. Dessa jobb kan kallas för "enkla" jobb, d.v.s. inga speciella språkkunskaper krävs, ingen examen eller certifiering är heller nödvändiga i de flesta fall. Professionell och närvarande arbetsledning är ett måste enligt branschen. Vi har med en enkel beräkning sett att efter en satsning på ett genomförandeprojekt där organisationen trimmas och arbetstillfällen, praktikplatser och arbetsträning kan förläggas till ridanläggningar är en ekonomiskt rätt satsning för alla parter.

Se skriftlig bifogad redogörelse enligt blankett på ESF hemsida.

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Förprojektet Hippo centre har arbetat med att undersöka förutsättningar och möjligheter att skapa arbetstillfällen både för den beskrivna målgruppen och hos anläggningar inom hästnäringen.

En av målsättningarna var att hitta lämplig organisation som projektägare i ett genomförandeprojekt. Detta har lyckats och de som uttalat att de vill och har intresse att ansöka om ett genomförandeprojekt. I detta fall är det en konstellation mellan Luleå ridklubb (Hertsön) och SISU med stöttning av Luleå kommun.

Kontaktperson Luleå ridklubb ordförande Carola Vånsjö.

Nya kunskaper projektet bidragit med.

Att hästnäringen har en större potential att skapa arbetstillfällen än vad många kan föreställa sig. De flesta ridanläggningar är byggda under de senaste trettio åren, ägda av kommuner och många har ett eftersatt underhåll. I huvudsak av anledningen att rådande ordning är att ridklubbarna får reducerad hyra eller hyresfritt i utbyte mot att de ansvarar för anläggningens skötsel. Denna ordning har fungerat så länge anläggningarna varit nya, men med stigande ålder och eftersatt underhåll är nu många anläggningar i stort behov av förbättrad skötsel. Dessa jobb kan kallas för "enkla" jobb, d.v.s. inga speciella språkkunskaper krävs, ingen examen eller certifiering är heller nödvändiga i de flesta fall. Professionell och närvarande arbetsledning är ett måste enligt branschen. Vi har med en enkel beräkning sett att efter en satsning på ett genomförandeprojekt där organisationen trimmas och arbetstillfällen, praktikplatser och arbetsträning kan förläggas till ridanläggningar är en ekonomiskt rätt satsning för alla parter.

Se skriftlig bifogad redogörelse enligt blankett på ESF hemsida.

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Vi har arbetat med uppsökande verksamhet till anläggningar och via samtal och enkäter för tänkt målgrupp I genomförandeprojekt. Se skriftlig bifogad redogörelse enligt blankett på ESF hemsida.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Luleå och Bodens kommuner (politiker och tjänstemän), Grans Lantbruksgymnasium, SISU, Anläggningar för hästsport I 4-kantsområdet (såväl ideella som kommersiella)

Se skriftlig bifogad redogörelse enligt blankett på ESF hemsida.

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Under kartläggningsarbetet har vi frågat såväl presumtiva projektdeltagare (samtliga ur ESF målgrupp) samt företrädare för anläggningarna. Sammanfattningsvis visar analysen på MÖJLIGHETER

- Arbetsuppgifter som efterfrågas är stallskötsel, banunderhåll, fastighetsunderhåll, caféverksamhet samt i vissa fall hästvård. Samtliga anläggningsföreträdare uttrycker att det finns inga fysiska hinder för varken män eller kvinnor i genomförandet av behövda arbetsuppgifter. Anläggningarna har tillgång till maskinell utrustning och handverktyg som krävs för arbetets utförande.
- Arbetsmarknaden är "ny" i den bemärkelsen att arbetet har fram till nu i princip utförts av ideella insatser. Det finns därför goda möjligheter att skapa nya jämställda arbetskulturer med arbetsledningar som får jämställdhetsarbete som en mycket viktig uppgift i det lokala chefskapet.
- I enkätundersökningen framkommer en del av tänkt målgrupp (dock ej alla) uttrycker intresse att arbeta med uppgifter som traditionellt är mans- eller kvinnodominerade

HOT

- Attityder och värderingar av såväl presumtiva deltagare som vissa företrädare för styrelser och anläggningschefer.

STYRKA

- Anläggningarnas uttalade intresse att skapa jämställdhetsintegrerade arbetsplatser.
- Intresse från målgruppen för kommande projektarbete/seminarier/utbildningar

SVAGHET

- I dagsläget brist på kunskap om män och kvinnors förutsättningar i branschen
- Bristande kunskap om jämställdhetsintegrerande arbete vad avser
 - Värderingar och attityder
 - Anpassningar av "tunga" arbetsuppgifter till män och kvinnors förutsättningar

I det genomförandeprojekt skall projektledning och projektmedarbetare vara både män och kvinnor som alla vill arbeta för ökad jämställdhet. Projektdeltagarna skall vara både män och kvinnor med uttalat intresse att lära sig alla arbetsuppgifter som kan förekomma på en anläggning.

Genomförandeprojektet planerar för seminarier i värderingsfrågor, seminarier/praktiskt arbete med teknisk anpassningar av arbetssituationer så att uppgifterna kan utföras av såväl män som kvinnor.

Under hela projektarbetet skall jämställdhet vara en horisontellt mål som utvärderas kontinuerligt.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

De flesta Ridskolor och hästsportanläggningar är kommunägda och offentliga lokaler. De är byggda i modern tid och har byggts enligt lagstadgade normer för fysisk tillgänglighet, ex ramper och hissar. Däremot finns problem med åtkomst för rörelsehindrade när det gäller arbete i ytterområden utomhus. Speciellt har vi uppmärksammat Hertsöns ridanläggning som ett gott exempel. Där har lokalerna anpassats på ett föredömligt sätt för funktionshindrade och då speciellt synskadade.

I vårt arbete i förprojekteringen har vi uppmärksammat ledningen för anläggningarna att mer och större ansträngningar måste göras för att förbättra tillgängligheten. Vi har också varit eniga om att bästa sättet att förbättra tillgängligheten är att personer från målgruppen är de som är bäst på att ge lösningar på sådana frågor. En förutsättning är då att de får chansen att delta i arbetet. Det betyder att ett genomförandeprojekt kan vara det som kan sätta fart på tillgänglighetsarbetet.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Vi har inte arbetat med regional prioriteringar I denna förstudie

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

Samverkan

Som framgår av redogörelsen ovan har vi arbetat för att skapa breda samverkanslösningar mellan anläggningar, kommunförvaltingar, utbildningsorganisationer. Vi är övertygade om att ett genomförandeprojekt måste ha brett deltagande från olika aktörer i minst 2 kommuner.

Strategisk påverkan

Eftersom den ideella hästsporten är stödfinansierad av kommunerna har vi ägnat stor uppmärksamhet till samtal med politiker och tjänstemän i Luleå och Bodens kommuner. De uttrycker stöd för verksamheten och är beredd att aktivt stödja utvecklingen.

Lärande miljöer

Eftersom arbetssituationerna med anställda medarbetare är ny och anläggningarna står inför nya organisationsmodeller är ett brett genomförandeprojekt som präglas av erfarenhetutbyte, lärande miljöer och ren kunskapsöverföring viktig. Med lärande miljöer avser vi att projektdeltagarnas erfarenheter och referenser skall tillvaratas och vara en viktig del i tillskapandet av de nya organisationerna och den permanenta utbildning/seminarier som genomförandeprojekt skall utveckla.

Se bifogad skriftliga redogörelse

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Vi har inte anlitat extern utvärderare.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Utvärdering och uppföljning har vi genomfört genom att i projektgruppen vid bestämda tidpunkter utvärderat genomförda arbetsuppgifter och deras relevans i projektbeskrivningen.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Intresset för ridning och annan hästsport är stort och engagerar många både professionellt och som fritidsaktivitet. Eftersom den sporten genererar minst ett heltids arbete på var tionde häst så krävs "många händer" för att allt ska fungera.

Vår projektidé har tagits mot med stort intresse av alla som på något sätt deltagit i förprojekteringen. De problem som vanligen finns är brist på personal, den ideella insatsen från volontärer och föräldrar har länge tenderat att mattas och flera klubbar har problem att klara driften av anläggningarna. Vi har genom Projekt Hippo centre uppmärksammat att det finns mycket stora skillnader i jämställdhet inom olika idrotter. Som exempel har vi jämfört förutsättningar för utövare av ishockey och ridsport. I övervägande del är det pojkar som ägnar sig åt ishockey och när det gäller ridsport är det övervägande flickor. Ishallar sköts av anställd personal medan hästsportanläggningar sköts på bästa sätt av ideella krafter, lekmän och ryttarföreningar. Detta har blivit en dålig och ohållbar tradition. Samtidigt efterfrågas arbetstillfällen för projektets målgrupp. Vi anser att vi lyckats lyfta fram ett vinn vinn koncept när vi presenterar ett genomförandeprojekt.

Vi är mycket nöjda med Grans och SISUs intresse att delta och leverera anpassade utbildningar i ett genomförandeprojekt. De ridklubbar som på något sätt deltagit i förprojekteringen har i samtliga fall välkomnat idén att skapa arbetstillfällen anpassade för funktionshindrade och utrikesfödda riktade till hästnäringen.

Flera representanter från branschen har sagt att de bedömer möjligheterna för målgruppen som goda och att den bredd av arbetsuppgifter som erbjuds i sammanhanget är en bra väg in på arbetsmarknaden.

Sammanfattande för vad som har gått bra i projektet är att det rönt ett större intresse hos klubbar, anläggningsföreträdare och målgrupp än vi förväntat. Samma stora intresse har visats från kommunpolitiker och utbildningsanordnare.

Framförallt har intresset och engagemanget från Luleå ridklubb, Luleå kommun och SISU varit mycket större än förväntat.

Mindre bra

Kommunledningen i Boden och framförallt kommunalråden har med intresse följt projektets

Diarienummer
2013-3080012

utveckling, de har gett många förslag på vilka förvaltningar och tjänstemän som borde involveras i projektet. De har öppnat dörrar för att underlätta arbetet men responsen från tjänstemännen har brustit. Vi uppfattar att anledningen är att ingen förvaltning har budgeterat några medel att bistå externa projekt. Det finns inte heller någon personal som kunnat avsätta tid att medverka i projektet.

En annan anledning verkar vara att det inte finns någon förvaltning som klart har uppdraget att bidra eller medverka i externa projekt. Till detta finns oklarheter i gränssnittet mellan Arbetsförmedlingen, Socialförvaltningen och kommunens arbetsmarknadsenhet. Dessa oklarheter har självklart och oroat och stört projektarbetet.

Tips till framtida projekt

I de fall organisationer som kommuner och landsting medverkar i projekt är det mycket viktigt att både den politiska ledningen och tjänstemannaorganisationen är synkroniserade och att samsyn finns i genomförandet av projektet. Ansvariga personer, både politiker och tjänstemän ska namnges, ersättare utses och att det finns tid och medel avsatt att delta i möten.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Jan Öhrvall projektledare 070 590 53 59
jan@overang.com

Britt Hällerstrand projektmedarbetare 070 392 34 57
Kaare Enbom projektmedarbetare 070 590 50 92